

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 3 вересня 2024 р.

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі
Викладач (-і)	Доцент Бай Ігор Богданович
Контактний телефон викладача	(0342) 570010, 0674160563
E-mail викладача	igor.bai@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС_90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00

2. Анотація до навчальної дисципліни
<p>«Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі» - складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань: опанування понять і категорій «компетентність», «компетенція», «компетентний», «професійна компетентність»; ознайомлення зі змістом і структурою предметних мистецьких компетентностей майбутніх учителів початкових класів; формування професійної та предметної компетентності вчителя мистецтва/образотворчого мистецтва.</p>
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни «Теорія та методика навчання мистецької освітньої галузі» є формування і розвиток у майбутніх учителів відповідних професійних компетентностей, умінь і навичок здійснювати належну художньо-педагогічну, освітню, науково-методичну та практичну діяльність в сучасних загальноосвітніх навчально-виховних закладах.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є підготовка фахівців, які володіють:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичними й методичними навичками проведення уроку, розвитку дитячої зображувальної діяльності, формування образотворчої та особистісно-діяльної компетентності молодших школярів; - відповідними компетентностями, необхідними для організації процесу навчання образотворчого мистецтва, зокрема - щодо формування належних художньо-графічних умінь і навичок молодших школярів; - креативним педагогічним мисленням, здатністю до інноваційної діяльності та саморозвитку.
4. Програмні компетентності та результати навчання
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення ЗСЖ.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та</p>

історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Програмні результати навчання:

ПРН-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формувального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПРН-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття /практичні/	20
лабораторні	4
самостійна робота	50

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
четвертий	013 – Початкова освіта	II	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.			
	лекції	Практичні заняття	лабораторні	сам. роб.

Тема 1. Теоретико-методичні засади інтегрованого навчання мистецтва.	2	2		10
Тема 2. Особливості викладання освітньої галузі «Мистецтво» у початковій школі.	2	2		10
Тема 3 Види, жанри, виразні засоби образотворчого мистецтва.	4	4		10
Тема 4. Методичні підходи вчителя до формування в учнів інтегрованих знань з основ образотворчого мистецтва.	2	4		10
Тема 5. Розвиток нестандартного мислення і творчих здібностей молодших школярів.	2	4		10
Тема 6. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва.	4	4	4	10
ЗАГ.:	16	20	4	50

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Вид контролю – екзамен. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття – по 5 балів, за контрольну тестову роботу – 50 балів).</p> <p>Екзамен - 50 балів.</p> <p>Студент повинен виконати підсумкову контрольну (тестову) роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичних питань, практичних завдань та творчої роботи.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Студент повинен виконати підсумкову контрольну (тестову) роботу для перевірки сформованої фахової компетентності, що складається з теоретичних питань, практичних завдань та творчої роботи.</p>
Семінарські заняття	<p>Максимальна оцінка – 50 балів. До практичних занять студенти готують практичні завдання у письмовій формі (рукописні чи друковані) та презентують їх за допомогою мультимедійних пристроїв.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Обов'язковим є виконання індивідуальних практичних завдань з використанням цифрових технологій за кожною темою.</p>
Підсумковий контроль	Екзамен (тест)

Форма здачі: письмово.

7. Політика навчальної дисципліни

Виконання завдань, пропуски та відпрацювання

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентацій результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному студенту і кожній студентці індивідуально. Неприпустимі плагіат та списування. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим, що перевіряється за допомогою тестування. Практичні самостійні завдання кожен студент повинен виконати обов'язково. Консультації до виконання самостійної роботи можна отримати щочетверга в аудиторії 610.

8. Рекомендована література

Основні джерела

1. Lemko, H., Kachak, T., Voroshchuk, O., Didukh, I., Mochan, T. & Bai, I. (2021). Formação de valores morais nos alunos: métodos eficazes do diagnostico. *Laplage Em Revista*. 7(3B). p.556–568. <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202173B1597p.556-568>
2. Klepar, M., Khomyak, H., Kurkina, S., Ishchenko, L., Bai, I., Lashkul, V., & Bida O. (2022). Application of Art Therapy with Usage of Distance Education in the Process of Specialists Professional Training. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 22(9). p.251–257. DOI:<https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.35>. http://paper.ijcsns.org/07_book/202209/20220935.pdf
3. Lutsan N., Struk A., Barylo S., Bai I., Varvaruk M. (2020). Lexical and folk knowledge competence as a component of future primary school teachers professional speech. *Revista Inclusiones*. Volumen 7. Numero Especial Abril/Junio. 2020. pp. 367–378.
4. Бай І., Максименко Н., Салига Н. Системний підхід до процесу формування креативної компетентності майбутніх педагогів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка*. 2021. 40. С.192–199.
5. Бай І., Барило С., Максименко Н. Міжпредметна інтеграція як засіб розвитку пізнавальної активності молодших школярів. *Імідж сучасного педагога*. № 3 (204). 2022. С.115–120.
6. Бай І., Романишин Р., Хімчук Л. (2021). Організація фахової підготовки майбутнього вчителя засобами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Випуск 31. 2021/11/26. С.367–375.
7. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konceptziya.pdf>.
8. Масол Л. М. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Е. В. Белкіна, О. В. Калініченко, І. В. Руденко.—Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006.— 256 с.
9. Образотворче мистецтво. 1-7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: Навч.-метод. посібник для вчителів / Полякова Г.А. та ін.; за ред. Полякової Г.А. Харків: «Скорпіон», 2001. 160 с.
10. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі / Сухорукова Г.В., Дронова О.О., Голота Н.М., Янцур Л.А. Підручник. За заг. ред. Г.В.Сухорукової. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

Допоміжні джерела:

11. Антонович С.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі : навч.-метод. Посібник. Київ : ІЗМН, 1997. 312 с.
12. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.Дичковська. Київ, 2014. 352 с.
13. Кашуба Л.І. Образотворче мистецтво в початковій школі : монографія. Тернопіль: Мальва, 2011. 55 с.
14. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: навч. посібник : монографія. Київ : Слово, 2010. 172 с.
15. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник для актуалізації опорних знань учнів з образотворчого мистецтва, визначення рівня засвоєння базових теоретичних положень предмета. *Початкова школа*. 2006. №12. С.43– 46.
16. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу „Мистецтво”. *Початкова школа*. 2007. №1. С.46–55.
17. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 1-2 класи. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/1tipova-osvitnya-programa-rozroblena-pid-kerivnitstvom-oya-savchenko.docx> (Дата звернення: 21.04.2019)

18. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко. 3-4 класи. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/tipova-osvitnya-programa-3-4-klas-proekt-1.docx> (Дата звернення: 21.04. 2019)
19. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл І. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/tipovaosvitnyaprograma-1.doc> (Дата звернення: 21.04. 2019)
20. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл ІІ. *Нова українська школа* : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/programa-3-4-proekt-2.doc> (Дата звернення: 21.04. 2019)

Викладач _____ **Ігор БАЙ**